

הרב נערן אשחר הי"ד

נולד: ט' אדר תש"ן

נפל: כ"א חשוון תשפ"ד, בהתהפכות טנק בצפון הארץ במהלך פעילות מבצעית
הותיר אחריו הורים, שני אחים ואחות, את אשתו צוף ואת ילדיו בארי וקדם. לאחר נפילתו נולד בנו
השלישי, שחר שמעון
גר בשדמות מחולה
למד בישיבת רעותא בכרמל, ולאחר מכן בישיבת הר עציון באלון שבות
לימד בישיבת ההסדר בשדמות מחולה

*

סיפרה חברת ילדות: "יום אחד שיחקנו בגולות בבית הספר והפסדתי את כל הגולות שלי. הצטערתי
מאוד. ביציאה מבית הספר ניגש אליי ילד שלא הכרתי עם צנצנת ענקית מלאה בגולות ואמר לי: תבחרי
מה שבא לך. שאלתי: אפילו מהגדולות? והוא אמר: אפילו. בחרתי לי כמה גולות וחזרתי הביתה
מאושרת. זה היה נערן".

*

כשהיה מדריך במחנה סיירים של בני עקיבא למד גמרא בחברותא עם תלמיד ישיבת הר המור,
והחליט ששם הוא רוצה ללמוד אחרי התיכון. כשהיה שמיניסט התייעץ עם ידיד מבוגר, תלמיד בהר
המור, ואמר לו שהוא מתלבט אם ללמוד בישיבת הר המור או בעתניאל – התלבטות מאוד לא שגרתית.
אמר לו הידיד: "אני מכיר אותך; לא מתאים לך כאן. לך לישיבה אחרת, ותמיד נשמח כשתבקר בהר
המור". בסופו של דבר פנה לעתניאל, ומשם עבר לישיבת רעותא בכרמל. לאחר מכן חשק בתורתה של
ישיבת הר עציון באלון שבות. בשנתיים האחרונות לחייו לימד בישיבת ההסדר בשדמות מחולה.

*

בתחילה היה לו קשה בלימוד הגמרא והתחבר יותר לתחומים אחרים בתורה. נערן לא ויתר לעצמו
ועבד בעמל רב, כדי להגיע ללימוד גמרא ברמה גבוהה, שיהיה גם אישי וייחודי וגם מעמיק ורחב.

*

כאשר היה מ"כ טירונים ראה פעם חייל צעיר בוכה באחד המסדרים. נערן עבר לידו והשחיל לו סוכרייה לכיס. כשהיה מעניש חייל בשכיבות סמיכה, היה יורד לבצע את העונש ביחד איתו. כשהשאירו אותו להשגיח בתחנה המרכזית על חיילים שקיבלו שעות ביציאה, היה אומר להם: "נו, מה הוא רחום – אף אתה רחום", ושחרר אותם הביתה לפני הזמן.

*

בחופשה המשפחתית הראשונה שעשו צוף ונערן עם המשפחה המורחבת של אשתו אחרי נישואיהם, לקח נערן את הטלפון של אחת הדודות והחליף את השם שלו באנשי הקשר מ"נערן" ל"אלוקים". אחר כך צלצל אל הדודה, שנבעתה לראות שבורא העולם מתקשר אליה.

*

לאחד משכניו בשדמות מחולה נולד בן ראשון אחרי מספר בנות. נערן בירך אותו, וסיפר לו שיש הנוהגים שבלילה לפני הברית אבי התינוק לומד במשך כל הלילה ליד מיטת התינוק, ושכך נהג נערן עצמו. השכן אמר: "תודה, אבל זה פחות מתאים לי". אמר נערן: "אז אולי אני אבוא ללמוד איתך?" השכן הסכים בשמחה. נערן הגיע אליו עם גיטרה וערמת ספרים. ישבו כל הלילה ביחד ליד התינוק, למדו, שרו וניגנו.

*

גיסתו, אחותה הצעירה של אשתו צוף, למדה את השנה האחרונה ללימודיה התיכוניים במסגרת של"ף ("שמיניסטים לעיירות פיתוח"). פעם התקשר אליה נערן לשאול מה שלומה, והיא ענתה שהיא וחברותיה לדירה לומדות עכשיו למבחן בגרות במקום אחר, ויגיעו לדירתן מאוחר. כשחזרו לדירה גילו ליד הדלת ערמת פיצות, שנערן דאג להזמין עבורן. הוא הבין שמן הסתם לא יהיה להן כוח להכין לעצמן ארוחת ערב כשיגיעו לדירה בשעה מאוחרת, אחרי שעות ארוכות של לימוד מתיש.

*

יום אחד שלחה להם אחות של צוף הודעה: "אני מטיילת עם חברות בטרמפים באזור שלכם". אחרי כמה דקות קיבלה הודעה מנערן: "השארתי לכם את המכונית שלנו בכניסה ליישוב, סידרתי את הביטוח, תיהנו".

*

סיפרה בת שירות לאומי בשדמות מחולה: "כתבנו בקבוצות של היישוב שאנחנו עוברות דירת שירות, ונשמח אם מישהו יוכל להשאיל לנו רכב למעבר. נערך וצוף ענו מיד שישמחו להשאיל את הרכב שלהם, וצוף גם הביאה לנו שקשוקה, כדי שלא נהיה רעבות".

*

סיפרה עובדת במעון הפעוטות בשדמות מחולה: "הורים כאלה עוד לא היו לנו. בכל ראש חודש היה נערך מגיע למעון עם מגוון כלי נגינה, שר, מנגן ומפעיל את הילדים. שם לב לכל ילד וילדה ודאג שכולם ישתתפו. זכינו ממנו גם לקבלת שבת מיוחדת בזמרה ובשיר, לשעת סיפור, ואפילו לפעילות עם אוגרים. היה עוצר לידי לפעמים ושואל מה עם בנו קדם, ואיך אפשר לדעתי לטפח אותו עוד. תמיד בעין טובה, בלי שיפוטיות ובלי ביקורת".

*

כשסיים ללמוד עם בנו בארי את ספר יהושע, עשה מסיבה בבית. לפני תחילת ספר שופטים התייעץ עם ידידיו: "בארי לא יודע שלפעמים עם ישראל חוטא וה' מעניש אותו, ואני מתלבט איך נכון ללמוד איתו את המהלך הזה בספר שופטים".

*

שאלו את בארי: "מה הכי אהבת לעשות עם אבא?" ובארי ענה: "כשאבא היה לוקח אותי מהגן, ובמקום לחזור הביתה כמו כל הילדים היינו הולכים לישיבה ולומדים ביחד".

*

כשהתחיל ללמד בישיבה לא ידע תמיד להתאים בין מסגרת הזמן לבין התוכן שהכין לשיעור. פעם עצר אחרי עשר דקות, אמר: "זהו, סיימתי מה שיש לי ללמד" והלך.

*

כשראש הישיבה הציע להעלות את משכורתו – סירב ואמר: "לא נעים לי גם ממה שאני מקבל. בסך הכול אני נהנה ממה שאני עושה". סיפרה צוף: "היה קשה לו לקבל כסף על לימוד תורה. נערך אמר: מילא בישיבה, אני עושה עוד דברים, כמו מוזיקה וחינוך. אבל על השיעורים במדרשת בינת לא אקח משכורת כלל".

*

פעם אמר לראש הישיבה: "איזה כיף שאת סדר היום שלי לא קובע הכיף שלי אלא מה שעם ישראל צריך. זה הופך אותי לאדם הרבה יותר גמיש". מה שאחרים ראו כאילו נוקשה הוא ראה כגמישות. האותנטיות הפרטית שלו לא נשחקה מהתמסרותו לכלל, אלא להפך. כך עבר מאלון שבות לשדמות מחולה: בגמישות, בקלות, כי זה מה שצריך. ותמיד חי בתודעה שהוא מוכן לעבור לתחנה הבאה, ואינו מקובע על מקומו.

*

חבר ילדות אמר לו פעם: "אחותי עומדת להתחתן בחתונת קורונה קטנה, ויש לה חלום להקליט את הניגונים הטוניסאיים מבית אבא". אמר נערן: "עליי". תוך שבועיים למד עשרה פיוטים וניגונים טוניסאיים, הדריך את בני המשפחה איך לשיר אותם, ודאג שיקליטו אלבום שבו הם שרים את ניגוני אבותיהם והוא מנגן.

*

פעם שלח לראש ישיבת שדמות מחולה, הרב נחמיה רענן, הקלטה של ניגון שהלחין וביצעו תלמידיו. ראש הישיבה התלהב וכתב לו: "מדהים ממש. לפרסום". נערן השיב: "הנה, שלחתי לך. פרסמתי".

*

היה דייקן מאוד במוזיקה וממש התייסר לשמוע אחרים מזייפים. פעם הקליטו בישיבה במחולה שיר באולפן, כאשר התלמידים ניגנו. נערן עזר להם לדייק את הנגינה, שוב ושוב. אמר לו ראש הישיבה: "אולי אתה תנגן וזהו?" ונערן אמר בנחרצות: "מה פתאום" – כדי לא לפגוע בנערים המנגנים.

*

ביום העצמאות בשדמות מחולה רצה לומר הלל גם בתפילת ערבית, אך ראשי הישיבה החליטו לומר רק בבוקר. אמר נערן לחבר: "חכה תראה מה יהיה בסוף". באותו ערב, במסיבת יום העצמאות, נערן היה אחראי על המוזיקה. את הריקודים פתח בשירת כל מזמורי ההלל, זה אחר זה, וכל בני הישיבה רקדו את ההלל ביחד איתו.

*

למשפט הזה של נערן – "תראה מה יהיה בסוף" – זימנה המציאות גם פירוש נוסף. אחרי מותו קבעו ראש ישיבת שדמות מחולה ורב היישוב שהישיבה והיישוב יתפללו יחדיו ביום העצמאות בהלל מוזיקלי לזכרו של נערן. ראש הישיבה התכוון לתפילת שחרית בבוקר, אך רב היישוב חשב שהכוונה לערב. בסופו של דבר, התפללו יחדיו הישיבה והיישוב בהלל מוזיקלי בתפילת ערבית בליל יום העצמאות, כפי שרצה נערן.

*

בשמחת תורה עלה על מדים והלך לבית המדרש לקראת נסיעתו לצפון. הוא ניגש לגיטרה שלו, שהייתה בפינת בית המדרש, ולקח אותה, לעיני הרבנים והתלמידים. ראש הישיבה סיפר שחשב לרגע לעצור אותו ולהזכיר לו שהגיטרה היא מוקצה, ולא מטלטלים אותה ביום טוב ובשבת, אבל אז הבין שנערן יודע שגם לגיטרה שלו יהיה תפקיד במלחמה. היה מנגן לחבריו במהלך המילואים ומרומם את רוחם. פעם ניגן להם אפילו בשבת, כאשר חשב שזה נחוץ לתפקודם במלחמה. באחת מתמונותיו האחרונות רואים אותו יושב במדים – ומנגן.

*

נערן אמר: "לפני הלידה של קדם שאלתי רב: במקרה שהלידה תהיה בשבת, וצוף תהיה צריכה חיזוק, מותר יהיה לי לנגן בשבילה? הרב אמר שכן. ואם כך בחבלי לידה פרטיים, על אחת כמה וכמה בחבלי המשיח הקשים שאנחנו עוברים עכשיו".

*

פעם אמר לחבר לא דתי מהמילואים: "אולי נלמד קצת ביחד?" החבר הסכים בשמחה. כמה ימים אחר כך דפק על דלתו שליח והביא חבילה: נערן קנה בעבורו חמישה חומשי תורה עם מפרשים. בכל שבוע היו לומדים ביחד.

*

פעם בא אותו חבר לעשות שבת עם משפחתו אצל צוף ונערן בשדמות מחולה. את אחת הסעודות אכלו בישיבה. כשפינו מהשולחן בסוף הארוחה רצה החבר לזרוק את השאריות של אחד הסלטים, ונערן אמר לו: "אסור לזרוק, יש בזה קדושת שביעית". שאל החבר: "איך אתה יודע?" אמר נערן: "אתה לא רואה את ההילה?"

*

באותה סעודה שאל אותו תלמיד אם הוא צריך לברך על מאכל מסוים. נערן לא ידע. אחרי הארוחה הלך לפתוח ספרים ולבדוק. בדק בספריית ביתו, ואז בדק בעוד ספרים בספריית הישיבה. אחרי כמה שעות הלך לפנימייה, העיר את התלמיד ואמר לו: "אתה צריך לברך". חברו נדהם: נערן בעל הנשמה החופשית מקדיש שעות ארוכות מהשבת שלו כדי לבדוק בסעיפים הקטנים של ספרי ההלכה את דיני הברכות.

*

ועוד סיפר אותו חבר: "התחתנתי בחופה דתית, אבל לא דרך הרבנות, וגם חתמתי על הסכם קדם-נישואין מסוים. ביקשתי מנערן שיהיה עד בחופתי. נערן בדק וביירר ואז אמר: קשה לי עם זה. הוא שאל אותי אם אני כועס. אמרתי לו: מה יותר טוב מחבר שאומר לך את האמת?"

*

בן דוד של נערן הזמין את נערן ומשפחתו לשבות איתם בהזדמנות בשכונת רמת אשכול בלוד. כשהתחילו הפרעות בלוד בזמן מבצע "שומר החומות" התייצבו בביתם ביום שישי צוף ונערן עם ילדיהם ואוכל לשבת ואמרו: "לא עניתם לטלפון, ואנחנו לא מסוגלים להישאר בבית רחוקים בזמן כזה". אמר הבן דוד: "השכונה הייתה כמעט ריקה מיהודים, נשארו רק כמה שומרים. שלחנו אותם להורים".

*

בזמן מבצע צוק איתן התלבט מאוד אם להתגייס למילואים. התקשר לרב גדול ונועץ בו. שאל אותו הרב: "למה אתה כל כך לחוץ לצאת לקרב, אם צריכים אותך בבית?" השיב לו נערן: "מה לעשות, אנחנו עם קשה עורף; קשה לנו להישאר בעורף".

*

סיפר דוד של נערן: "שיחת הטלפון האחרונה שלי איתו הייתה כשהתקשר אליי בשבוע הראשון של המלחמה כאשר ירד עליו ועל חבריו גשם שוטף. נערן שאל אותי: מה אפשר לעשות כדי שהפלוגה תישאר יבשה ושמחה?"

*

נערן תרם אחת מכליותיו לאדם זר. הוא היה השלישי במשפחתו המורחבת שעושה זאת. נערן היסס מעט לפני התרומה, כי ידע שאחרי תרומת כליה יורד באופן אוטומטי הפרופיל הקרבי, ולא רצה להפסיק לשרת במילואים. לבסוף החליט לתרום את הכליה, ואחר כך להיאבק על המשך שירותו. כדי שיאשרו

את כשירותו לתרום עשה כושר בכל יום. התרומה נדחתה בכמה חודשים כי הנתרם המיועד פיתח נוגדנים שעלולים לפגוע בתהליך ההשתלה, ונערך לא רצה לוותר על הנתרם הזה.

הציעו לו להשתתף בתוכנית ההצלבות של משרד הבריאות, שבה א' תורם לב' ובתמורה קרובו של ב' תורם לג', וכן הלאה. נערך הסתייג מזה, כי אמר שאינו רוצה להיות חלק מיוזמה שחלק מהשותפים לה אינם תורמים בלב שלם, אלא רק כדי שמישהו אחר יתרום לקרוביהם שלהם. דקה לפני הניתוח ניסה על הצוות אחת מבדיחותיו, ואמר: "עצרו, אני מתחרט!" ומיד חייך.

בזמן האשפוז שלאחר התרומה עבר עם אשתו בין החולים המאושפזים בבית החולים, דיבר והתפלל עמהם.

*

כשפרצה המלחמה הגיע מיד למילואים. מפקדיו גילו שתרם כליה לפני ארבעה חודשים ושהפרופיל שלו אינו קרבי. אמר חבר: כשאמרו לנערך שהוא לא יכול לעלות על טנק, זו הייתה הפעם הראשונה בעשר השנים שהכרתי אותו שראיתי את נערך עם דמעות בעיניים. נערך לא ויתר ונאבק להישאר כלוחם בגדוד. הוא קישר את מפקדיו לד"ר אביתר נשר, מנהל מחלקת ההשתלות בבית החולים בלינסון, שהיה בעברו מ"פ שריון, וזה שכנע אותם שנערך יכול לתפקד כלוחם במילואים.

*

אחרי שנהרג בהתהפכות טנק, תרמה משפחתו את איבריו, שהצילו ארבעה אנשים. בזמן ההשתלות שלחה צוף הודעה בקבוצות הוואטסאפ שלה בקריאה להתפלל למען עם ישראל ולמען החולים שמקבלים את איבריו של נערך: "אם מישהי ערה, שתגיד כמה פרקי תהילים. נערך זוכה לתרום עכשיו את כלייתו השנייה".